

M A G Y A R O K !

Tavaly november 15-én, délelőtt 10 órakor az elkeseredett brassói munkások az embertelen munka- és életkörülmények miatt az utcára vonultak. A Kamiengyár négy-ötezer embere a város centrumába zúdult, és percek alatt feldúlta a diktatúra helyi kirendeltségeit: a nevükben és helyettük uralkodó tanács és párt házát. A hátsó ajtókon sikerült eliszkolniuk a jogarral handabandázó Sztálin-fantom jól fizetett tapsolónak.

1977, a Zsil-völgyi sztrájkok óta ez volt a legnagyobb megmozdulás Romániában. A pár óra múltán magához tért hatalmas kegyetlen bosszút állt: a résztvevők közül többen máig börtönben vannak, a vezetők nyomtalanul eltűntek.

MAGYAROK!

Gondoljatek november 15-én a brassói román munkásokra!
Gondoljatek rájuk, és arra: mi váltotta ki dühüket.
Gondoljatek rájuk, ha más is az anyanyelvük.
Gondoljatek rájuk, ha a ti sorsotok ma még ~~jobb is az övéknél~~

x x x

A romániai menekülteket segítő független Menedék Bizottság és a román és erdélyi magyar menekültekből alakult Romania Libera csoport november 15-én, kedden

ROMÁNIA NAPOT szervez.

Kezdeményezésünket tevőlegesen támogatják az aláírt független szervezetek és csoportok.

12-étől Budapest /és lehetőség szerint az ország/ különböző pontjain, főleg a forgalmasabb és munkások lakta területeken tájékeztató standokat állítunk fel, hogy a járóelőket felvilágosítsuk a valós romániai helyzetről, a brassói munkások tavalyi megmozdulásáról, a romániai menekültek problémáiról, a magyar politika és propaganda mellébeszéléseiről.

15-én kedden, délután fél öt órai kezdettel

SZOLIDARITÁSI Tüntetést szervezünk,

Kifejezzük együttérzésünket Románia elnyomott népeivel.

A rend fenntartásáért az aláírt független szervezetek és csoportok vállaltak felelősséget, ezért mindenkit ugyanarra a fegyelmezettségre kérünk, amit minden eddigi utcai megmozdulásunkkor tapasztaltunk.

Este 7 órára mindenkit szeretettel várunk a népligeti Jurta Színházba, nagygyűlésünkre.

Várunk benneteket - ha esik, ha fúj!

Néhány órát ki kell bírniuk a romániai tél előszeléből!

A budapesti Románia Nap szervezői: Menedék Bizottság
Romania Libera

Támogató szervezetek és csoportok:

Bajcsy Zsilinszky Baráti Társaság
Csepeli Olvasó Munkás Kör
Erdélyt Védő Független Bizottság
FIDESZ Választmánya
FIDESZ Munkáscsoport
FIDESZ Nógrád megyei Munkáscsoport
Inconnu Csoport
Klubtanács
Lelkiismeret '88
Ómagyar Kultúra Baráti Köre
Republikánus Kör
Salem Független Zsidó Békecsoport
Szabad Kezdeményezések Hálózata
Szentendrei Petőfi Kulturális és Hagyományőrző
Egyesület
Széchenyi Casino
Széchenyi Szakkollégium
TDDSZ Szabadfoglalkozású Csoport

Budapest, 1988. november 4-én.

Kedves Barátaink!

A krakkói emberjogi konferencián nyugat-berlini román emigránsok felhívással fordultak a világ emberjogi szervezeteihez, hogy november 15-én - a brassói munkásmozdulás évfordulóján - tüntessenek, írjanak petíciókat, rázzák fel a közvéleményt.

A Menedék Bizottság és a Romania Libera csoport ezért /is/

1988. november 15-én Románia Napot

szervez, melyhez aktív közreműködésetekre számít. Nem arra szólítunk tehát fel benneteket, hogy egy kész akcióhoz nevéteket edjétek, hanem arra kérünk, hogy együtt tervezzük és bonyolítsuk le ennek a napnak a programját.

Előzetes elképzeléseink szerint nagyjából a következőképpen festene ez a program:

- 14-15-én Budapest /és lehetőség szerint az ország/ különböző pontjain független csoportok tájékoztató standokat állítanának fel, hogy a járókelőket felvilágosítsuk a valós román helyzetről, a brassói munkások tavalyi mozgulásáról, a menekültek helyzetéről, a magyar propaganda hazugságairól stb.
- 15-én délután nagygyűlést tartanánk Budapesten - elképzeléseink szerint a Tabán lankáin - majd innen a Duna-parton, a Gróza Péter sétányon ill. rakparton a Külügyminisztériumhoz vonulnánk /a Bem-szoborhoz/, ahol átadnánk társadalmi csoportok és kezdeményezések közös nyilatkozatát. A nyilatkozat megfogalmazásában is együtt kell működünk. Szerintünk a menekült-ügy körüli problémákat, a kisebbségek védelmével kapcsolatos tehetetlenséget, és általában a románia-politikával kapcsolatos külpolitikai felkészületlenséget kellene szóvá tennünk.

Arra kérünk benneteket: ha fő vonalakban egyetértetek elképzeléseinkkel, küldjétek el egy képviselőtöket

okt. 25-én 18 órára a 48rök utcai borozóba /a Bem mozihoz közel/,

hogy a technikai részleteket és a közös nyilatkozat szövegét megbeszélhessük.

Egyetértéseitekben és közreműködéseitekben bízva

a Menedék Bizottság
és a Romania Libera

Budapest, 1988. okt. 3.

Flózetes megbeszélések során az alábbi csoportok már jelezték részvételi szándékukat: FIDESZ és egyes csoportjai, Bálózat, MDF, Szentendrei Petőfi Egy., TDSZ Szabadfogl. Csoport

ja, amikor függetlenséget és többpártrendszer követelve az utcákra mentünk, gumibottal intettek csendre bennünket azok, akik ma pontosan ugyanazt mondják, mint amit mi mondtunk. Arra kérnek bennünket, felejtjük el, ami eddig történt, higgyük el nekik, most mondják az igazat. Semmi okunk, hogy elhiggyük. Én félek a görögöktől, ha ajándékot hoznak is. Olyan országban, ahol konzervatívok egyik napról a másikra reformerré válhatnak és viszont, ahol az 1956-os forradalom utáni rendcsinálás bajnokai és a többpártrendszer támogatói, népfelkelést emlegető PB-tagok ugyanahhoz a párthoz akarnak tartozni, csak a legnagyobb hagyatkozhatnak pusztán a pártállam ígéreteire. Mi csak magunkban bízhatunk. Nekünk kell olyan helyzetet teremteni ebben az országban, amikor az uralkodó párt nem tehet mást, mint amit ígért. Nem tehet mást, mert elvtünk tőle minden eszközt, amellyel vissza-

húzhatja bennünket a diktatúra sarába. Ne higgyük, hogy elérkezett az ösztöni összeborulás ideje! Én nem hiszek a diktatúrát bevezetni képesek és az esetleges diktatúrát majd elszervezni kényszerülők kézfogásának ösztönességében. Én abban hiszek, hogy mi így együtt képesek vagyunk visszavezetni ezt az országot 1848 eszményeihez. Én abban hiszek, hogy mi képesek vagyunk megfosztani a pártállamot a diktatúra bevezetésének minden lehetőségétől. Ezért:

- követeljük egyenlő jogi és gazdasági feltételeket a politikai szervezetek működéséhez,
- zárjuk ki a pártszerveket a munkahe-lyeokről,
- bontsuk le a nómenklatúrát,
- zárjuk ki a pártszerveket a rendőrségből, a hadseregből, oszlassuk fel a munkásorséget! Szolidaritás!

A Roosevelt téren

Tamás Gáspár Miklós, az SZDSZ szóvivője

Honfitársak! Barátaim! Magyarok!

Egy esztendővel ezelőtt úgy ünnepeltük március 15-ét, hogy közben 8 ellenzéki barátunk rendőri őrizetben várta a tüntetés kimenetelét. Ők voltak a rendszer túsza. De a gumibotolás tavaly már elmaradt. Csak akkor kezdtek ismét püfölni bennünket, amikor Nagy Imre halálának 30. évfordulóján ismét az utcára mentünk.

Tavaly március óta a kommunista rendszer erkölcsileg és politikailag megbukott. A hatalom birtokosai nagyjából ugyanazok, akik azelőtt — de miféle hatalom az, amelynek senki nem engedelmessékedik? Miféle hatalom az, amely ellenzékétől emeli el az ötleteit? Miféle hatalom az, amely ezen az ünnepen most azokhoz törlesszkedik, akiket évekig végigpöfözött a nemzeti emlékhelyeken? Köszönjük, nem kérünk a későn jött hazafias jóindulatból.

Ideje volna, hogy a kommunista párt hatalom szerénységet tanuljon. Senki nem bírta meg az uralkodással, és ha majd részt akar venni a demokrácia versenyében, magába nézzen inkább, mintsem hogy máris a kártyák cinkelésével foglalkozzék.

Ideje volna annak is, hogy az új demokratikus mozgalmak föl hagyjanak a torzsal-kodással és az ábrándkergetéssel, és készüljenek az építésre. Nyomor és zűrzavar fenyegeti az országot. Ez a veszedelem talán még elkerülhető, de időnk véges.

Nyugalom, szilárdság, összetartás — csak ez mentheti meg Magyarországot.

Március 15-e ma nemcsak 1848, hanem 1956 ünnepe is. Célunk ma is az alkotmányos demokrácia és a nemzeti függetlenség. Ennél kevesebbel be nem érhetjük.

Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Drága Barátaink!

Szívélyes üdvözlőnként küldjük ünnepetek napján, 1848 évfordulója nemcsak Nektek drága. Ez is jelképezi, hogy törekvéseink — a szabadság, a demokrácia, a függetlenség — közősek. Ma a mindkét ország társadalmában érezhető állam-polgári és nemzeti megélnkü-lés korában különös jelentő-séget nyer ez a jelkép. A ma-gyar forradalom tapasztalata azt mutatja, hogy az az út, amely elvezet a célhoz, a nemzetek szolidaritásának az útja, különösen Kelet-Közép-Európában. Éppen ezért alapítottuk meg ez év február 18-án a „Lengyel-Magyar Szolidaritás” nevű szervezetet, és ezért követeljük együtt Va-le-tek a demokráciát, a szabad-ságot és az emberi jogok tiszteletben tartását. Azt kívánjuk, hogy Kelet-Közép-Európa váljék a civilizált világ részévé, ahol a társadalom akarata szerint kormá-nyoznak, és ahol egymás iránt jóakarató népek élnek barát-ságban. Mélyen hisszük, hogy közös törekvéseinkkel elju-tunk célunkhoz.

A Lengyel-Magyar Szolidaritás lengyel szóvivője:

Wojciech
Maziarski
Varsó

Andrzej
Czamsiak
Wrocław

ÜDVÖZLETEK KÜLFÖLDRŐL a nemzet ünnepére

Magyar Testvérek!

Mi, a Romania Libera csoport, itteni jelenlétünkkel az egész világnak meg akarjuk mutatni, hogy elérkezett a történelmi pillanat, amikor áthidalhatjuk a gyűlöletet, amely a magyar és a román népet elválasztotta, és tanulunk kell a múlt hibáiból, hogy azok soha többé ne ismétlődhessenek meg.

Alig egy éven belül a két nép zászlai újból testvéri egységben lobognak Budapest szívében, és örülünk annak, hogy mindez éppen március 15-én történik.

Mi, magyarok s románok, azoknak az utódai vagyunk, akik 1848-ban Erdély tájain szembenálló táborban ontották véréüket.

Mindannyiunkat úgy tanítottak, hogy egymás ellenségei vagyunk. Ti különbséget tudtatok tenni a román nép és Ceausescu között. Nálunk az irántatok való gyűlöletet az állami politika rangjára emelték, de a Romania Libera titeket testvéreknek tekint.

Sokat tanultunk tőletek, és soha nem felejtethjük el, hogy abban a tragédiában, melyben ma a román nép él, először Magyarországon találtunk megértést és menedéket.

Szívből gratulálunk azért, hogy harcotokkal kivívtátok, hogy március 15. újra a magyar nép nemzeti ünnepe legyen.

Veletek vagyunk, és veletek leszünk!

Budapest, 1989. március 15-én

A ROMANIA LIBERA Csoport

Március 15-ei üzenet Észtországból

1989. március 14-én — a magyar nemzeti ünnep előestéjén — az észti, lengyel és ukrán demokratikus mozgalmak az alábbi üzeneteket küldték Budapestre:

A Magyar Demokraták Fórumának!

Szívből köszöntjük a magyar nemzetet nagy ünnepe alkalmából. Porradalmi gyorsasággal változó életünkben nekünk, kis népeknek össze kell fogunk, figyelünk kell egymásra, mert csak egymás tapasztalatait felhasználva érhetünk el eredményeket. Érezve, hogy nem vagyunk egyedül, kívánunk a magyar népeknek sok boldogságot, kitartást és türelmet, hogy megvalósulhasson az, amit a nép kíván.

Az Észtországi Népfrent

Március

Hungarians!

Last year 15 November, 10 a.m. desperate Brasov workers due to inhumane work and life conditions went to the streets. The four-five thousand people of the truck plant crowded to the city center, and in minutes harried the local offices of the dictatorship: the house of the council and party ruling in their name and instead of them. Through the back doors the well-paid applauders of Stalin's clownish phantom with a scepter could manage to escape.

1977, since the Zsil Valley strikes, this was the largest protest in Romania. The power came back after few hours, and revenged cruelly: many of the participants are still in jail today, the leaders have disappeared without a trace.

Hungarians!

Think of the Brasov Romanian workers on 15 November!

Think of them, and of what triggered their anger.

Think of them, even if their native language is different.

Think of them, even if your fates is better today than theirs.

.....

The independent asylum Committee helping Romanian refugees and the Romanian and Transylvanian Hungarian refugees formed Romania Libera group on 15 November, Tuesday organizes ROMANIA DAY.

Our initiative is actively supported by the signed independent organizations and groups.

From 12, on different parts of Budapest /and as far as possible of the country/, mostly on busy and on areas inhabited by workers we place information stands, to inform the passers-by about the real situation in Romania, about the protest of Brasov workers of last year, about the problems of the Romanian refugees, and about the equivocations of the Hungarian politics and propaganda.

On 15, Tuesday, starting at half past four in the afternoon

We organize a SOLIDARITY DEMONSTRATION,

We express our sympathy with the oppressed peoples of Romania.

A 2. oldal hiányzik.

For maintaining being organized, the signed independent organizations and groups took responsibility, thus we ask everyone for the same discipline, that we have experienced at every street demonstrations so far.

We welcome everyone for our large meeting at 7 p.m., in the Yurt Theatre at Népliget.

We expect you – when it rains, when the wind blows!

We have to bear some hours of the foreshadow of the Romanian winter!

The organizers of the Romania Day in Budapest: Asylum Committee

Romania Libera

Supporter organizations and groups:

Bajcsy Zsilinszky Friendly Society

Csepel Reading Worker Circle

Transylvania Protective Independent Committee

FIDESZ Caucus

FIDESZ Working Group

FIDESZ Working Group of Nógrád county

Inconnu Group

Clubcouncil

Conscience '88

Friendly Circle of Ancient Hungarian Culture

Republican Circle

Salem Independent Jewish Peacegroup

Network of Free Initiatives

Petőfi Cultural and Tradition-keeper Association of Szentendre

Casino Széchenyi

Széchenyi Special College

TDDSZ Liberal Profession Group

Budapest, 1988 November 4

Dear friends!

On the Human Rights Conference in Krakow, the West Berliner Romanian emigrants appealed to the human rights organizations of the world, to, on 15 November – on the anniversary of the Brasov workers protest – demonstrate, write petitions, shake up the public opinion.

The Asylum Committee and the Romania Libera group because of this /also/, on 15 November 1988, organize Romania Day, to which active participation is expected. So we don't call you upon to give your names to a prepared action, but we ask you, to plan and transact together the program of this day.

It is expected that more or less the program would look like as follows:

- On 14-15, at different points of Budapest /and if possible of Hungary/ independent groups would set up information stands, to inform the passers-by about the real Romanian situation, about the protest of Brasov workers last year, about the situation of the refugees, about the lies of the Hungarian propaganda, etc.
- On 15 afternoon, we would hold a large meeting in Budapest – according to our ideas on the declivities of Tabán – then from here, through the Danube bank, through the Gróza Péter promenade as well through the quay we would move to the Ministry of Foreign Affairs /to the statue Bem/, where we would hand over the joint statement of the societal groups and initiatives. In wording the statement, we have to work together also. We think we should broach the problems around the asylum, the inability concerning protecting the minorities, and generally the unpreparedness for foreign policy of the Government policy.

We ask you: if in the main concepts you agree with our ideas, send one of your representatives on 25 October, 18 o'clock, to the wine bar on Török street /near the Bem cinema/, to discuss the technical details and the text of the joint statement.

Relying on your agreement and contribution

The Asylum Committee
and the Romania Libera

Budapest, 3 October 1988

During preliminary discussions, the following groups denoted their desires to participate: FIDESZ and its certain groups, Network, MDF, Petőfi Association of Szentendre, TDDSZ Liberal Profession Group

GREETINGS FROM ABROAD to the national Day

Hungarian brothers!

We, the Romania Libera group, with our presence here want to show to the whole world, that the historical moment has arrived, when we can bridge the hatred, that separated the Hungarian and the Romanian people, and we have to learn from the mistakes of the past, to make sure they will be never repeated.

After less than a year, the flags of the two nations wave again in brotherly unity in the heart of Budapest, and we are happy that this happens just on March 15.

We, Hungarians and Romanians, are the children of those who shed the blood of one another in opposing camps on the parts of Transylvania, in 1848.

All of us were taught, that we are enemies of each other. You could distinguish the Romanian people and Ceaușescu. In our country, the hate towards you was raised to the rank of State policies, but the Romania Libera regards you as brothers.

We learned much from you, and we will never forget, that in the tragedy, in which today the Romanian people live, first in Hungary, we found understanding and shelter.

Congratulations to reach with your fight that March 15 is again the national Day of the Hungarian people.

We are with you, and will be with you!

Budapest, 1989 March 15

The Romania Libera group

Message from Estonia on 15 March

On 14 March 1989 – on the night before the Hungarian national Day – the Estonian, Polish and Ukrainian democratic movements sent the following message to Budapest:

To the Forum of Hungarian Democrats!

We warmly welcome the Hungarian nation on the occasion of its great celebration. In our revolutionary-fast changing lives we, small peoples have to stick together, pay attention to each other, because we only can score by using each other's experiences. Feeling that we are not alone, we wish the Hungarian people a lot of happiness, persistence and patience, to be able to achieve what the people wish.

The Popular Front of Estonia